СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLIX. Ч. 59. Джерзі Ситі, Н. Дж., субота, 15-го березня 1941. No. 59. Jersey City, N. J., Saturday, March 15, 1941. VOL. XLIX.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПІДГОТОВКА ДО ДИСКУСІЇ НАД НОВИМИ ВИДАТКАМИ

ВАШИНҐТОН. — Конґресова палата представників підготовляється до дискусії над домаганням президента, щоб ухвалити сім біліонів долярів на поміч воюючим демократіям. Після всякої правдоподібности, палата скоро ухвалить цю суму. Але деякі сенатори заповідають, що з ними так скоро ця справа не піде і вони розвинуть над нею широку дискусію.

ВИРІБ ЛІТАКІВ У ЛЮТІМ ЗМЕНШИВСЯ.

ВАШИНҐТОН. — В місяці лютім виріб воєнних літаків був менший, в порівнанні до виробу в січні. В січни вироблено 1,036 воєнних літаків, а в лютім тільки 972. Це пояснюють тим, що місяць лютий коротший від січня, а також тим, що промисл щойно починає пристосіблюватись до масової продукції.

Голова бюра заряду продукції, Вилієм Кнудсен, заявив, що впротяж наступних трьох, до чотирьох місяців, ті зусилля, які робить нині американський промисл над розбудовою зброї зачнуть давати гарні наслідки і тоді „речі зачнуть котитись". Він ствердив, що уряд витратив поверх два біліони долярів на будову нових фабрик і розбудову старих. Всіх фабрик побудовано, або розбудовано, 784. Вони вже вкоротці зачнуть виробляти воєнні продукти. Крім того поверх 400 нових фабрик вже затверджено до розбудови. За час кампанії зброєння дістало в приватнім воєннім промислі близько два міліони робітників, говорив Кнудсен.

ВИМОГИ ДЛЯ ФЛЬОТИ.

ВАШИНҐТОН. — Департамент фльоти домагається від конґресу ухвалення трьох і пів біліона долярів на будову нових воєнних кораблів. Будова над розпочатими кораблями значно прискорена і деякі кораблі на пів року скорше виходять з доків, ніж це було оригінально пляновано.

Президент мав розмову з власниками корабельних доків і закликав їх, щоб вони приспішили будову торговельних кораблів. Кілька місяців тому уряд був дав їм замовлення на 200 нових торговельних кораблів. З цього 70 є вже готових, а решта ще в процесі будування.

ОРГАНІЗУВАННЯ ЦИВІЛЬНОЇ ФЛЬОТИ.

ВАШИНҐТОН. — В урядових колах носяться з думкою, щоб змусити морально всіх американських власників, які мають кораблі записані під чужими прапорами, щоб ті кораблі вони повернули на службу власній державі. Таких кораблів є коло 285 і вони мають збірної містоти поверх півтора міліона тон.

ПОМІЧ ДЛЯ АНҐЛІЇ.

ВАШИНҐТОН. — В офіційних вашинґтонських колах говорять, що вкоротці уряд вишле на поміч Анґлії коло сотки „перестарілих" воєнних кораблів, в тім чимало моторових лодок, субмарин і контрторпедовців. Анґлія в першу чергу домагається 150 моторових лодок і „порядне число" контрторпедовців.

РОЗЕМЧІ КОМІТЕТИ.

ВАШИНҐТОН. — Президент Рузвелт дістав від секретарки праці пані Перкинс проєкт створення роземчого комітету, який займався б справами полагодження грозячих і біжучих страйків. До того комітету входили б три невтральні особи, а по чотири від промисловців і робітників. Цей проєкт піддержало бюро заряду продукції і так виглядає, що президент скоро його затвердить.

ВІДКИДАЮТЬ ДОМАГАННЯ ВУГЛЕКОПІВ.

НЮ ЙОРК. — Власники копалень рішили відмовити домаганню юнії вуглекопів, які жадають підвишки одного доляра на день. Зо свойого боку вони пропонують збільшення робучого тижня, чого потрібно внаслідок воєнного зброєння.

СТРАЙК АВТОБУСІВ ТРИВАЄ ДАЛІ.

НЮ ЙОРК. — Страйк нюйорських автобусників триває далі. Переговори покищо не привели до нічого. Переговорюючі заявили, що їх наради дали хіба це, що вони рішили ще не розходитись, а переговорювати далі.

СПРАВНІСТЬ КОНҐРЕСУ.

ВАШИНҐТОН. — Американський конґрес, видно, знає, над чим йому можна довго балакати, а над чим ні. Він цілий день розводився над законопроєктом, що мав реґулювати міжстейтову торговлю горіхів („пінатс"), але під кінець нарад, коли прийшла справа ухвали 1,500 міліонів додаткових долярів на армію, то конґрес ухвалив ці гроші за десять хвилин.

ДЕРЖАВА ПОТРЕБУЄ ФАХОВИХ РОБІТНИКІВ

З наступною суботою всі державні бюра праці зачнуть списувати тих людей, які мають якийсь фах, що надавався б до воєнного промислу. Але ті фахові робітники повинні самі зголоситись до тих бюр. Федеральний адміністратор суспільних обезпек, Пол МекНот, зробив заклик до всіх тих фахових робітників, щоб вони голосились на державну працю. Список буде тривати до половини травня ц. р. Внаслідок цього списку уряд думає дістати півтора міліона фахових робітників. А також думає тих робітників належно розмістити. Бо тепер лучається багато таких випадків, де фахові робітники вандрують з одного стейту до другого навмання, в надії, що там знайдуть працю. Часто вони тої праці не знаходять, або знаходять таке, чого не шукали. Заклик до робітників видав також Алтмейер, голова комітету суспільної обезпеки, з порозумінням бюра заряду продукції.

ВИДАТКИ НА ЗБРОЄННЯ ЗРОСТУТЬ УПЯТЕРО

Роберт Магорней, голова державного контрактового відділу, заявив, що видатки на розбудову зброї й амуніції дотепер виносять 12 і пів біліона долярів. Але вже в наступних кількох місяцях вони зростуть до 30 біліонів. А до кінця цього року вони збільшаться в пятеро до того, що тепер є. Він казав, що дотепер витрачено два біліони долярів на розбудову нових фабрик і побільшення старих, для будови ріжної зброї. Ті фабрики вже зачнуть вкоротці працювати. Десь в липни і серпни цього року американський промисл направду відчує брак робочих фахових рук, говорив він. Величезну частину грошей уряд буде витрачувати на літаки. Також на кораблі. Гроші на ріжного роду воєнні кораблі виноситимуть два рази більше, ніж на літаки. Опісля підуть видатки на всяку іншу зброю, мундури і харчі. Як приклад, як розвивається американський воєнний промисл, Магорней навів, що ще недавно армія купувала від американських фабрик по 500 скорострілів на рік. А заки цей рік промине, вона буде купувати по 5,000 що місяця. Про алюміновий промисл він говорив, що він незадовго мусить зовсім перервати свою продукцію, бо алюміній піде на воєнні потреби. Вкінці він завзивав промисл скоро виконувати зброю і амуніцію, коли ми хочемо, щоб та зброя і амуніція послужила нам, а не нашим противникам.

БРИТІЙЦІ ЗАВДАЛИ НІМЕЦЬКИМ МІСТАМ ВЕЛИЧЕЗНОЇ ШКОДИ

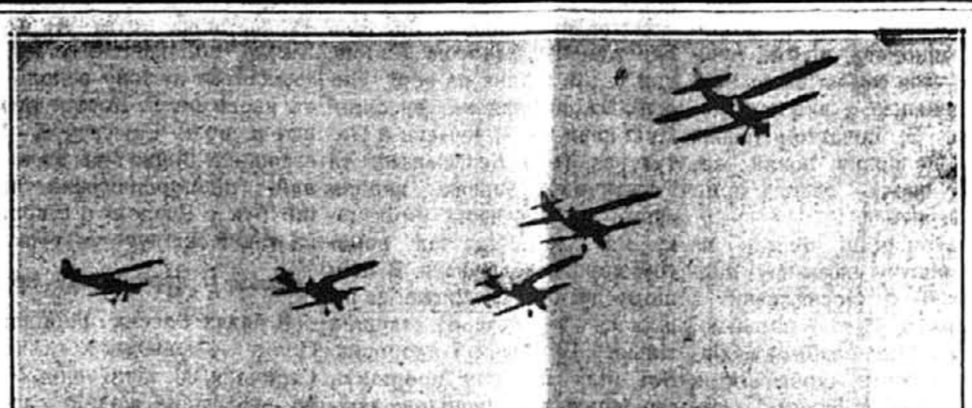
Джеймс МекДонелд подає з Лондону про звідомлення тих британських летунів, що бомбардували Берлін, як й інші німецькі міста. З того, що вони подають виходить, що британці вживають тепер до налетів на далеку мету новий тип літаків, які летять дуже високо. Останній налет на німецьку столицю тривав кілька годин. Бомба, що трапила на залізничу стацію, мала спричинити масу вибухів, що тривали 15 мінут. Цілий Берлін був у полуміннях, які було видно з віддалі 100 миль. Летуни заявляють, що як Берлінови, так і пристанням Бремен і Гамбурґ завдано великанські шкоди. З офіційного звідомлення виходить, що не вернуло з цього налету всього пять літаків. Німецькі звіти потверджують налети і подають, що внаслідок згаданих бомбардувань згинуло 24 осіб, а 64 є ранених. Британці, як пишуть берлінські ґазети, мали втратити десять літаків. Далі подають у Лондоні, що летунська акція буде тепер посилена, бо з хвилею, як ухвалено в Вашинґтоні закон про допомогу Анґлії, не треба вже так дуже оглядатись на задні колеса, себто поводитись з літаками дуже ощадно.

НАЛЕТИ ВЕЛИКІ, АЛЕ ШКОДА НЕ ВЕЛИКА

Згідно з тим, що подають анґлійські комунікати, німецькі налети на Британію зросли. Одного дня нарахували до 250 німецьких літаків, що літали по цілій Анґлії, намагаючись скидати бомби. Між іншим пробували ті літаки дістатись теж і до Лондону. Та так є, що система оборони перед налетами дуже поліпшилась. І тому німці не є тепер в силі завдавати більшої шкоди. Те, що пише німецька преса, що збомбардовано Ліверпуль в подібний спосіб як Ковентрі, є цілковитою неправдою, бо німецький масовий налет на Ліверпуль зістав цілком ударемнений.

В АЛЬБАНІЇ ДАЛІ ІТАЛІЙЦЯМ НЕ ВЕДЕТЬСЯ

З Атен подають, що італійська офензива, ведена під проводом самого Мусолінія, цілком заломлюється під напором грецьких військ і британських летунів. Далі подається, що грецький контрторпедовець затопив італійську субмарину, та що італійці втратили підчас офензиви 10,000 вояків, в тому 2,000 вбитих.

ТУРЕЦЬКІ ЖОВНІРИ И ЛІТАКИ ПІДЧАС НЕДАВНИХ МАНЕВРІВ ТУРЕЦЬКОЇ АРМІЇ.

ВСЬО МІНЯЄТЬСЯ, АЛЕ АМЕРИКАНСЬКА ЩЕДРІСТЬ ОСТАЄ ТА САМА

МАРСИЛІЯ. — Американську місію, що прибула з кораблем Червоного Хреста „Колд Гарбор" і привезла зо Злучених Держав молоко, вітаміни і одіж для французьких дітей, стрінули французи з величезною парадою. В привіті взяли участь представники держави, церкви, міста й армії. Були ґенерали і епископи. І було море американських прапорців, якими повівали малі діти. Капітан корабля, Алфред Мур, віддав привезені дари як „знак американських симпатій до Франції". Жан Барро, заявив від імені префекта міста Марсилії, що в Франції є так, як заповів маршал Петен, себто є тяжка зима, підчас якої французькі родини мусять зносити холод і голод. І це, казав бесідник, наповнює серце радістю, коли відчувається, що в Америці відчувають французьку нужду, бо так є, що „часи можуть мінятись, але американська щедрість ніколи не міняється".

ПОЖИВА — НАЙВАЖНІША ПРОБЛЕМА.

ВІШІ. — Виглядає, що Франція спрямує тепер усі свої зусилля в одному напрямі: дістати якнайскорше поживу для голодного населення. Це є те, що тепер найбільше цікавить усю людність. Тому часописи розписуються дуже широко про те, що думають про цю справу в Ню Йорку і в Вашинґтоні й такі речі всі найбільше читають. Далі, як подає Юнайтед Прес, уряд дає до зрозуміння, що він готов піддатись невтральній американській контролі в справі розділу всієї поживи, що її перепустить британська бльокада.

ВИПРАВДУЄ ФРАНЦУЗЬКУ ПОГРОЗУ.

БЕРЛІН. — Кореспондент часопису „Ди Ню Йорк Таймс" доносить з Берліна, що німецькі часописи друкують артикул [illegible] професора, що мав бути поміщений в „Пті Парізіен", а в якому він пробує доказувати, що як Франція твердить, що буде конвоювати караблі з поживою, то вона управнена це робити, бо це рішення є тільки виявом самооборони. Цей професор мав ще написати, що для Франції є меншим ризиком наразитись навіть на евентуальну війну з Анґлією, ніж дати населенню голодувати.

ПОМЕР АДАМ ДІДУР.

ЛОНДОН. — З Варшави доносять, що там мав померти Адам Дідур, відомий оперовий співак, що виступав многі літа в операх, між іншим, теж і в нюйорській Метрополитен, разом з Карузом й іншими великими співаками і співачками. Походив з Галичини, де його батько, українець, був учителем на Бойківщині. Пішовши в світ поводив себе так, що його вважали за поляка. Перед самою війною вернув до Польщі, де став у Варшаві директором польської опери. В Америці співав теж часом і на українських концертах, але ніколи безінтересовно.

ПУСТЯТЬ ПОЛОНЕНИХ, АЛЕ СКІЛЬКИ?

ВІШІ. — По довгих трудах німці готові пустити на волю коло 6,000 полонених французів, бо стільки має бути між ними батьків, що мають по четверо дітей. Коли взяти під увагу, що в німецькім полоні є два міліони французьких полонених, то це число є занадто мале.

„ЗЛАГОДИЛИ" ЦЕНЗУРУ.

ВІШІ. — Настали зміни щодо пресової цензури. Тепер французькі часописи не потребують предкладати матеріял перед друком до цензури. Можуть друкувати, що їм подобається. Але — на власне ризико і на власну відповідальність. Бо як потім цензор знайде щось невідповідне, то буде потягати часопис до відповідальности, зглядно наложить кару.

ВБИЛИ АКТОРА, ЩО СПІВПРАЦЮВАВ З НІМЦЯМИ.

ЛОНДОН. — Доносять з Варшави, що там дня 7. березня вбито відомого польського актора Іґо Сима, в його власному помешканню за те, що співпрацював з німецькою владою, яка назначила його директором новоствореного німецького театру. Він мав бути одиноким польським актором, що співпрацював з німцями, як подає британійська пресова агенція Райтера. Досі не знайдено, хто доконав вбивства. Ґештапо перевело арешти, при чому мало арештувати декілька визначних осіб. Ті особи мають бути заложниками так довго, поки поліція не викриє справців вбивства. Інше звідомлення подає, що Сим був директором того одного польського театру, на який німці дали дозвіл, та що цей театр грав тільки самі комедії й оперетки і був бойкотований публикою. Як подає „Ди Ню Йорк Таймс" грали в ньому самі другорядні польські актори.

"SVOBODA" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення мае бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати свое оголошення.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частиною):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.00	One year	$2.00
На пів року	$1.25	Six months	$1.25
В Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

АМЕРИКАНСЬКІ „СЛОВЯНОФІЛИ"

Від якогось часу зачали підніматись на сторінках преси, що виходить російською мовою, голоси, що пропагують „Словянську Федерацію" в Европі. Іде тут про ту старенькy бабуню, що їй вже вище сто років. Тільки в гіршім виданню, бо беруться за неї такі іміґраційні мозки, що не мають ніякої підготовки до трактування цеї складної проблеми. Очевидно, якщо хочемо ставитись до справи хоч трохи поважно, або мати до неї хоч такий ідеалістичний запал, який був у деяких словянофілів перед сто й більше роками. Та Америка, як виглядає, є таки далі „ленд оф опортуніти" для всіляких політичних анальфабетів, чи шарлятанів, коли вони можуть свобідно виписувати будь яку нісенітницю у тому переконанню, що таки знайдеться газета, що це видрукує. Нюйорський часопис „Новое Русское Слово" побиває під тим оглядом, особливо, як мова про українські справи, усі рекорди. Він дає місце на провокаторські напади на весь український рух, навіть на самі назви „Україна" і „український", або, як у нашому випадку, ще місце і для такого як якийсь Йос. Окулич, що то вшкварив фейлетон на тему „Славянская Федерація".

Отже того пана Окулича збирає великий страх, коли говориться про „словянську федерацію", якщо говориться про щось таке, що моглоб розбити „единство Россії". А найбільше лякає його „штучно створене, так зване українське питання". Отой „вопрос", пише Окулич, розїдає державне російське тіло як рак. „А навіть розїдає і окремі сімї, під чим треба мабуть розуміти вплив української визвольної боротьби на інші поневолені Росією народи.

Такому „вченому" як Окуличу дуже легко роз[illegible]ки взялося. Як бачимо, то він знає своїх предків, ось тих російських шефів жандармів, поліцейських, чи таких заклятих ворогів українства і нищителів українського руху, як Валуєв чи Катков, що то заховуючи „единство Россії", були ворогами усякої поступової, демократичної розвязки національних питань. Американський Катков пише, що українство винайшов „Ян Потоцкі", а піддержували його віденський „парляментарний клюб" з Васильком і Левицьким і німецьким ґенералом Гофманом! Очевидно, що годі булоб припустити, що щось таке можливе в статті, написаній в Америці, в 1941 році, і то в статті п. н. „Славянская Федерація", якби того не бачили очі в згаданій вище російській газеті з 5. березня 1941 р.? Ось такі речі треба показати американцям, бо доперва тоді зрозуміють, чому українці держаться здалека від якоїсь спілки з того роду реакціонерами, що нагадують найчорніші часи царської Росії, тої, що вбивала всяку поступову думку, всяке чесне й ідейне змагання людей до волі й поступу, що виховала ось таких як Окулич, яких є повно й з якими українці не хочуть мати нічого спільного.

30 СОВЄТІВ

Крадуть як круки.

„Ізвестія" з 11. II. подають наказ Президії Найвищої Ради СССР про заборону продавати, вимінювати і відступати урядження фабрик і матеріяли вирібництва та про відповідальність перед судом за ці незаконні чини. В нім між іншим говориться:

„В багатьох підприємствах промислу та транспорту розпродається та вимінюється з іншими підприємствами урядження та матеріяли. Керманичі підприємств роблять це на власну руку і всупереч закону. Маючи на увазі, що продаж так званого демонтованого та зайвого урядження є в дійсности нічим іншим як грабуванням соціялістичної власности, забороняється робити це під загрозою кари вязниці від 2 до 5 років. Закони з 1927, 31, 33. і 34. років відносно цього роду ліквідації урядження та матеріялів скасовується..."

Той-же дневник пише в передовій статті затитулованій як на сміх, „Інтереси держави понад усе" між іншим наступне:

„Деякі господарники збільшували надмірно заяви відносно устаткування підприємств, щоб урядити собі резерви ріжних матеріялів для неправних шайрайських операцій. Ці підприємства продавали на десятки тисяч карбованців організаціям і приватним особам такі потрібні матеріяли як нафту, бензину, цину, вуґіль, цвяхи і т. і., яких іншим підприємствам дуже бракувало. Резервові фонди служили керманичам цих підприємств джерелом шахрайських махінацій та окрадання держави..."

Народній Комісаріят державної контролі СССР подає кілька прикладів такої шахрайської господарки совєт[illegible] Пищинська Мідяно-Електролітна фабрика, що виробляла 26.6% попсутих товарів означила кількість їх 1.6%. Вона лишилась винною ліферантам 12.1 міліонів і фальшивими обрахунками підвищила свої прибутки на 7 міліонів рублів. Продала неправно матеріялів на 60,000 рублів установам і на 44,000 приватним особам. Директорів притягнено до судової відповідальности.

Другий приклад вітноситься навіть до Народнього Комісаріяту лісового промислу, який працює, як відомо, на півночі головно силами засланців. В обсязі його чинности поповнено найбільші шахрайства, а саме продано неправно ріжним організаціям та приватним особам 246,781 кубічних метрів дерева. До кількостей дерева, яке належалося постачати, вписано 4,216,900 куб. м. проданого неправно, але ще почасти навіть не зрубаного. Часопис наводить ще кілька прикладів, де дерево вимінювалося на цукор, нафту та інші потрібні товари, і зазначує, що кількох керманичів лісового промислу скинуто з посад і оскаржено. З наведеного прикладу видно, між іншим, як виконується й перевиконується в СССР пляни в поодиноких галузях промислу, а потім бундючно повідомляється про зріст вартости советського вирібництва в минулім році на цілих 11 відсотків.

Не гірше, коли не краще, працюють звичайно советські злодії й в Україні. Подано справді лише один досить скромний приклад фабрики кальцинованої соди в Донецькім районі, „Донсода", що належить до обсягу чинности Наркомату хемічного промислу. Тут продавалося, вимінювалося й відступалося та набувалося на користь директорів і на шкоду „державі". Поза тим фабрика недодавала „країні" 37,200 тон соди, виробивши її в 1940 р. навіть менше ніж в 1939 р. Витратила на 4,064,000 руб. понад пляном і заборгувалась на 7,787,000, не оплачуючи постачань крейди та інших матеріялів. Директорів підприємства оскаржено.

Коли московський уряд гадає, що досить змінити „закони", які видавалося і виконувалося, чи ні, протягом півтора десятка років, щоб злодійства викорінити, то він розуміється грубо милиться. Ці злодійства мають в московській бюрократії вікові традиції, тому й уряд карає за них відносно лагідно двома [illegible] вязниці, [illegible] ші політичні „провини", а особливо сепаратизм, кару смерти чи інші, що фактично їй дорівнюють. В кожнім разі злодійства московських партійних достойників, якими є звичайно директори фабрик, та інших, „знатних людей", поповнювані в таких розмірах в часі военної небезпеки, свідчать незвичайно яскраво про „советскій патріотізм", про який при кожній нагоді розписується советська преса.

Про що дбають „українські" комуністи?

Чергові загальні збори ЦК КП(б)У. що відбулися 5. II. в Києві, на яких поза улюбленцем Сталіна, сатрапом України Хрущовим, виступили з відповідними промовами й менші „українські" достойники, Коротченков, Старченко, Корнієць, Бутенко, та безпосередні земляки Хрущова, Сенін, Горлов, та інші, виявили особливо яскраво, що так звана Комуністична Партія большевиків України, перетворилась цілком і остаточно в орґанізацію, єдиним завданням якої є господарський визиск України. Цілий порядок денний цих зборів складається з трьох справ — результати хліборобства України в 1940 р., приготовання до хліборобських робіт в 1941 р., та збільшення виробу предметів щоденного ужитку та поживи з місцевих сирівців. Старі „добрі" часи Скрипника, Любченка чи навіть Постишева чи Косіора, коли комуністам та урядови України дозволялося ще бавитися в „українську" культуру, минули очевидно безповоротно.

ЩО ЧЕКАЄ НАС В БУДУЧЧИНІ?

Який світ стане перед нами, якщо вчені та винахідники зможуть зреалізувати свої великі заміри, пляни та помисли? Таке питання ставить собі пересічний інтеліґентний чоловік, що слідить з увагою за розвоем модерної техніки.

Америка є великою експериментальною країною, в якій найновіші винаходи звичайно входять в життя. Візьмім під увагу, наприклад дім, що все є особливою журбою модерної людини. Багато американських архитектів твердить, що наші доми цілком не відповідають модерним вимогам, що вони будовані на взір середньовічних домів, і пр. один з таких спеціялістів стверджує, що пересічна американська родина має 9,000 ріжних річей в хаті. Отже потребує такого дому, щоб міг помістити всі ці конечні для життя речі.

Сьогодні знаємо, як огрівати кімнати при помочі парних рур в стінах чи електричних струй. Вже тепер є таке уліпшення тої системи, що огріваюче тепло не висушує повітря в кімнатах; воно є також економічне, бо розгрівається протягом одної чи двох мінут, отже не потрібно зуживати більше часу на розгрівання.

Прямокутні кімнати також вже виходять з моди, кажуть вчені. Нема найменшого сумніву, що вже в найближчій будуччині будемо мати нові, досі незнані кімнати, що виглядатимуть зовсім інакше від тих, у яких тепер живемо.

Великі уліпшення пороблено на полі світла. Нині модерні доми є освічувані ріжними світлами, що не тільки дають кімнатам естетичніший вигляд, але є теж дешевшими під оглядом економії.

Модерний дім буде в будуччині збудований зо стандаризованих частин в такім виді, як собі цього зажадає властитель. Такий дім буде коштувати лиш одну третину того, що коштує нині. На ринках вже тепер продаються частини таких домів, а той, що їх купує, може зложити його в одному дні. Ці частини є дешеві, вогнетревалі, забезпечені проти землетрусу, ґураґану чи термітів.

Вчені та винахідники не спиняються над тим, що вже нині маємо винайдене. Вони обіцяють нам, що добудуть з повітря, води, вугля, каміння і т. п. найріжнородніші синтетичні продукти, які тільки людина потребує. Між тими новими синтетичними продуктами можна згадати непромокальні килими, ріжного роду обруси, скатерті, убрання, й пр. роблені зо скла, отже тим самим вогнетривалі, незнищальні та вічно триваючі.

Ці вчені не поминають найменшого відтинку людського життя та людської цивілізації. Тому проблеми міста, великих комунікаційних артерій, соціяльної структури громади і т. п. є теж їхньою журбою. Заповідають, що великі міста та менші місточка будуть пляновані державною владою, яка дбатиме, щоб кожний мешканець мав подостатком світла й повітря, легку комунікацію, парки та ріжні життеві улекшення.

Великі автомобілеві шляхи, звані автострадами, будуть основно перебудовані так, щоб якнайбільше уможливлювали швидку комунікацію. Така праця коштуватиме Америку $15,000,000,000, або двомісячного всього доходу Америки. Та цей видаток скоро поверneться. Згущення руху в Ню Йорку коштує $5,000,000 денно тому, що нема можливостей для скорого руху. На тому люди тратять денно коло пять міліонів долярів. Паркування авт на вулицях буде вже в скорому часі цілком заборонене. Авта будуть парковані на дахах або підваллях домів. Деякі великі торговельні доми в західній Америці мають уже тепер приміщення для самоходів на дахах.

Хто відвідував нюйорську Світову Виставу минулого року, той бачив фантастичні пляни, т. зв. „сопер-гайвейс", цебто сітку ультра-модерних шляхів, з модерними містами, парками, двоповерховими дорогами і т. п. Мало хто припускав, що це не була чиста фантазія, але довголітні плянування та наукові винаходи вчених.

Тому, що перебудівка цілих міст вимагає великанських коштів, можна сумніватися, чи це все скоро здійсниться. Та що трансконтинентальні дороги стають дійсністю, це вже бачимо. Такі трансконтинентальні бульвари, будуть вминати великі метрополії, а будуть мати вздовж їх довжини здецентралізовані житла з окремими парками, бібліотеками, церквами, театрами й ін. Такі живлові одиниці будуть мати між іншим, більші парцелі управної ріллі.

Ціла комунікація буде ще швидша, як нині. В ужиття скоро ввійде телевізія, один з найновіших винаходів в комунікаційній ділянці. Вона матиме велике приміщення в часописному бизнесі, в радіо та фільмі.

Як бачимо, то наша будуччина, завдяки науці й винаходам, виглядає дуже захоплююча. Тим більше, що вчені також твердять, що більшість людських хворіб буде до вилікування.

Та на кінець можнаб хіба ще запитати: „Добре, все це виглядає гарно. Люди дійшли вже до такого високого ступня цивілізації, що годі собі щось краще уявити Але проте вони вбивають себе далі в жорстоких війнах?"

Наука стоїть тут на тому становищі, що люди починають кріваві війни і люди можуть їх занехати. Вони мусять зрозуміти, що війна не є в інтересі людей.

ЙОСУКЕ МАЦУОКА, японський міністер заграничних справ, їде до Берліна й Риму на особисті побачення з Гітлером і Мусолінім.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ В САСКАТУНІ ВИДАЛА КОЛЬОРОВІ ВЗІРЦІ ВИШИВОК

Українська Книгарня в Саскатуні, якої управителем є п. Павло Ткачук, видала недавно кольорові взірці вишивок. На тих взірцях є також поучення і поради, яких ниток вживати при ріжних вишивках.

ЮЛІЯН ТАРНОВИЧ.

ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

(40)

Москалі здержалися щойно в околиці Болехова, де зновже прийшло до крівавих боїв. Ціллю російських наступів було зіпхнути австро-угорські війська на давні позиції в Карпатах. Але коли німці добули Стрий, москалі мусіли податися на схід. 4. червня Стрільці пішли побідним походом вперед, перейшли жидачівський і калуський повіт і коло 10. червня спинилися біля села Викторова (під Галичем). Союзні війська (німецькі — австрійські) вирівнюючи фронт, заняли Львів. Після двотижневої позиційної боротьби у викторівському лісі, російські війська подалися 27. червня у дальший відворот, а дня 28. червня У. С. С. заняли прастарий, княжий город, Галич. Не спиняючись зараз другого дня пішли У. С. Стрільці вперед, перейшли Дністер і після короткої стрічі в селі Семиківцях, заняли позиції на правому березі Гнилої Липи. В боях над Золотою Липою та Стрипою (ріки у східній Галичині) минув час від липня до 9. жовтня.

Того дня москалі пішли до наступу. Кріваві бої затягнулися до 3. листопада. З незвичайним геройством боролися У. С. С. біля Семиковець. Майже ціломіснчні бої, закінчені бравурною атакою, віддали в стрілецькі руки всю ворожу залогу. Після Маківки та Болехова, Семиківці були великим подвигом, що золотими буквами записався в історії стрілецької кампанії Одначе перемога й добута слава дорого коштувала У. С. С. На полі слави лишилося 39 вбитих, біля 100 ранених, а більше 100 попало в полон.

Тоді Стрільців переведено до Соснова, де вони перебули цілу зиму до травня 1916 р. Тут оба курені злучено в І. полк У. С. С. і підчинено його безпосередньо команді дивізії. Полк дістав те саме озброєння, що інші полки, скорострїли, міномети, піхотні пушки — і став самостійною боєвою одиницею з власною командою. З початком травня приїхав до полку новий командант ппольк. австр. армії Антін Варивода.

Тимчасом німці повели на заході рішучу офензиву проти Франції й посоюзнених з нею держав. Ціллю німецької офензиви було розбити західних противників, щоби відтак розправитися з іншими. Незвичайно кріваві й завзяті бої йшли за французьку твердиню Верден. Щоби зашахувати німців, Антанта вимусила на Росії повести офензиву на східньому фронті. Була це офензива генерала Брусілова, літом 1916 р. Її ціллю було заняти зновже позиції 1914 р. Але офензива дала тільки бажані наслідки на буковинському фронті, та на півночі, де москалям вдалося прорвати австрійський фронт біля Луцька. Брусілов не побачив Львова. Офензива Брусілова натрапила в Галичині на Стрілецьку запору й об неї, як на Маківці, розбився російський розмах.

Незвичайно кріваві бої біля Бережан над Золотою Липою, дня 2. і 3. серпня на горі Лисоні, 26. вересня на височині Дикі лани та 29. вересня в Потуторах (між Бережанами та Рогатином) зновже вкрили невмирущою славою стрілецьке імя. Але побіда над ворогом дорого коштувала. В першому дні боїв на Лисоні залишилося з числа 44 старшин тільки 16 живих і здорових. Бої біля Бережан проріділи стрілецькі лави (з цілого полку залишилося яких 150 людей, так, що треба було добровольчу формацію перенести для поповнення до коша. В полі залишилася лиш одна технічна сотня. Кіш У. С. С. стояв тоді в селі Пісочна коло Миколаєва над Дністром. Всі здорові стрільці та старшини поселилися в Розвадові та Верині і з них створено Вишкільну групу У. С. С. Сотні Вишколу стояли спершу в Розвадові та згодом, після приходу новобранців і поворотy ранених, місце постою Вишколу поширилось на села Веринь, Надітичі та Рудники. Командантом Вишколу У. С. С. був з початку от. Мирон Тарнавський, потім от. Франц Кікаль, що пізніше став командантом легіону в полі, після нього от. Г. Коссак та врешті п. полк. Слюсарчук. Підстаршини йшли на двомісячний підстаршинський курс, що був у Роздолі а старшини на такий же курс у Трускавці.

Лемки у народньому зриві.

В рядах боєвих відділів 1. Полку Українських Січових Стрільців, як вірні сини України виступали жовніри лемки, що разом з другими українськими вояками ішли в бій з піснею на устах і глибокою вірою в серці в повну побіду нашої слушної справи.

В Булавному Відділі був **десятником Осип Кічоровський** з Мриголода (Сяніччина), **вістун Юліян Налисник** з Красної (Короснянщина); у 1. сотні: **вістун Роман Секела**, з Кальниці (Лісько), у 2. сотні: **хорунжий Софія Галечко,** Новий Санч, **підхорунжий Клим Коник,** з Сяніцької Посади, (Сянік), у 3. сотні: **вістун Микола Драч,** з Одрехової (Сянік), у 4. сотні: **стрілець Олександер Туз,** з Гижнього (Ряшівщина), у 5. сотні: **стрілець Володимир Босий,** з Ясла, **стрілець Степан Крушельницький,** також з Ясла, у 6. сотні: **четар Остап Кобеський** з Сянока, **стрілець Іван Палажинець,** Завадка, Закарпаття, у 7. сотні: **стрілець Остап Стеца,** з Команьчі (Сянік), у технічній сотні: **стрілець Василь Подубинський** з Руської Дубрівки, Сянік; дальше були по ріжних формаціях: **сотник Петро Ґаздайко, четар Іван Іжа,** з Високої, **четар Кость Кобаній,** (ур. в Кривій коло Гладишова, помер у Виннищі), **четар Іван Вербицький, підхорунжий Данило Смарж** з Боднарівки к. Липинок, **четар Юліян Юрчакевич,** полк. лікар родом з Тихані, **Василь Русинко С. С., Н. Голейко С. С., четар Іван Вислоцький С. С., поручник Денис Сенета, сотник Василь Зарівний, Михайло Мельничук, пор. Орест Онуляк, Онуфрій Братиш, Іван Гуцуляк, Михайло Галушка** з Гладишова пропав на Великій Україні, **Михайло Шмайда,** з Гладишова, **Осип Кидонь** з Горличчини, **Ст. Левинський** з Ропиці коло Горлиць, помер по повороті 28. IX. 1919 в Кракові (Домбє), **Андрій Макар** з Токарні (Сянік) помер 15. IX. 1919 Краків (Домбє), **Олекса Лукасевич,** однор. стр. Н. К. Г. А. (Начальна Команда Галицької Армії), уроджений 1901 р. в Сяноці, як учeник 6. гімн. кляси в Сяноці зголосився як доброволець до Української Армії, помер 27. січня 1920 р. на тиф у Виннищі, **Гнат Андрущик,** Долішні Береги (Лісько), помер 17. 8. 1919 у Литов. Бересті (Буґшопи), **старший десятник Василь Бабяк,** з Вільховець (Сянік), помер 21. 12. 1919. епідем. шпиталь в Глібові, коло Нової Ушиці (за Збручем), **Микола Васьо,** Лісько, помер 21. 8. 1919 Краків (Домбє), **Федір Калинич,** стрілець з бриґади У. Г. А. (Українська Галицька Армія), Лісько, помер 26. 12. 1919 на тиф у Виннищі, **Дмитро Коваль** стрілець сапер з Полян (Лісько), помер 21. 12. 1919 р. на тиф у Виннищі.

(Дальше буде).

НА РІЖНІ ТЕМИ

ЧИ Є Й ТАКІ?

У наказі Президії Найвищої Ради ССР, поданій у московських „Ізвєстіях", цитованих оноді в „Свободі", писалося, що „деякі господарники збільшували надмірно заяви відносно устаткування підприємств, щоб урядити собі резерви ріжних матеріялів для неправних шахрайських операцій".

Неправні шахрайські операції?

Невжеж є й правні шахрайські операції?

ВАЖКО ДОКАЗАТИ

Американський автор Джордж Джин Нейтен написав книжку про життя старого кавалера.

Кажуть критики, що автор взявся доказати, що в цьому краю самотний чоловік може жити за такі гроші, за які живуть жонаті з родиною.

Певно, важко так жити. А ще важче таке доказати...

РЕВОЛЮЦІЯ В ІТАЛІЇ

Доносить „Ню Йорк Таймс" з Риму, що в житті італійців у Римі доконується тепер революція: з римських хідників пропадають каварняні й ресторанні столики.

Мовляв, ці столи були старим римським звичаєм, освяченим часом і дуже улюбленим. Італійці, мовляв, нічого так не любили, як посидіти в каварні, хлипнути чистого повітря, натішитися сонцем, побалакати.

Тепер італійський уряд заборонив виставляти такі столики на хідники. Каже, що італійці забагато при тому говорять і то політики.

Чи не краще було сказати, що з вулиці на їх їду й напитки [illegible]

ГАРНИЙ ПОЧАТОК, АЛЕ ЯКИЙ БУДЕ КОНЕЦЬ?

Вірджінію Ґайда, речник італійського диктатора Мусолінія, привитав нову економічну згоду між Італією й Німеччиною, і вжив для звеличання слова „коагуляція": мовляв, з тої згоди вийде коагуляція.

Під „коагуляцією" розуміється загуснення рідини під впливом огрівання, додання закваски або ферментації. Найчастіше вживається цього слова в відношенні до молока: коли воно під впливом додання до нього квасної сметани, або глягу, стає квасним і густим, то це називається „коагуляцією".

Вживаючи цього слова про німецько-італійське господарське порозуміння, Ґайда видно хотів сказати, що німці будуть мати на італійську господарку такий вплив, як додання ферментуючої матерії має на молоко. Нібито італійська господарка стане мусувати, „робити", шуміти.

Як уже говориться про ферментування, то чи не варта подивитися, чим воно скінчиться? Як додати закваски до молока й викличеться ферментацію, то це звичайно робиться в тій ціли, щоби з молока виділити масло. Цікаво, пощо мали би німці заквасити італійську господарку? Як при німецькій заквасці італійське молоко має заквашуватися, цікаво, чи не скінчиться ціла спілка тим, що масло візьмуть німці, а італійцям лишать пісну маслянку?

ДЕШЕВІ ПЕРЕМОГИ

Кажуть американські журналісти, що „допомога" Німеччини Італії це найдешевша перемога, яку досі Німеччина добула над якоюнебудь державою.

Мовляв, і здобуття Австрії, і Чехословаччини їй обійшлося дорожче. Зробили це для німців англійці, котрі в Африці стратили понад пів тисячі вояків.

Завдяки цим перемогам, англійці над італійцями, італійці мусіли просити німців допомоги й віддатися їм у руки.

ГАРНІ ПЛЯНИ

Один італієць, що прибув до Істанбулу з побуту в рідному краю, оповідає про Італію сензаційні річи.

Каже між іншим, що італійський уряд улаштував по містах Італії, головно північної, демонстрації льояльности, щоби в цей спосіб затерти за границею враження, яке викликали противоєнні забурення по італійських містах. Одначе, каже він, на ці демонстрації вийшли лише добре вправлені школярі.

Невже не мали би на такі демонстрації піти робітники, якби їх на час демонстрації випустити з роботи й заплатити за демонстрацію, як за роботу?

СТАН АРМІЇ

Говорив цей італієць, що вигляд італійської армії, такий нещасний, що вона збуджує загальне милосердя.

Якщо це так, то не можна дуже дивуватися італійським воєнним невдачам в Альбанії й Африці: нема чобіт, нема зицирки.

„АМЕРИКАНСЬКИЙ МІЛІТАРИЗМ".

Вірджінія Ґайда називає американський закон про позичку-аренду проявом американського мілітаризму й каже, що цей американський мілітаризм є загрозою для кожної невтральної держави.

Це таке пише Ґайда одною рукою. Другою він пише похвали для Гітлера, що, приложивши револьвер до груді болгарському цареві й югословянському регентові, заставляє їх покинути невтральність і приступити до спілки держав „осі".

ВОЄННІ СЛОВА ДЛЯ НЕВОЄННИХ УЖИТКІВ

Одно видавництво подає в американських ґазетах велике оголошення свого випродажу книжок. На чолі оголошення видніє слово: Bookkrieg.

Не важко вгадати, що це нове слово створено навзір німецького слова „Бліцкріг", що тепер перейшло майже в кожну мову світу. Викинено німецький склад „бліц", що означає ґрім, і замісць нього вкинено англійське слово „бук", що означає книжку. Другий німецький склад „кріг", що означає війну, все таки лишився. Навіть по німецьки його „спелують".

І цікаво, що нікому не приходить посуджувати накладця за націстичні симпатії.

ПРИЗНАКА ДЕМОКРАТІЇ

На „обіді книжки й автора", що відбувся оноді в готелю Астора в Ню Йорку, сказав в своїй промові Вендел Вилкі, бувший президіяльний кандидат Републиканської Партії, що зацікавлення американської публики книжкою є доказом її демократичности.

Могло би здаватися, що це одна з тих гарних фраз, які бесідники звичайно говорять підчас пообідних промов після леґуміни й кількох чарок. Одначе по застанові треба признати, що в цих словах є більше правди, як на перший погляд може видатися.

Бож справді, чи не вистарчає людям у тоталітарній державі слухати приказів, машерувати, салютувати, потакувати? Чи не викликає аж демократичний устрій потребу читання, думання, застанови?

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗАПАСНИЙ ФОНД.

Читаючи американську пресу бачимо, що в Америці переводяться збірки на допомогу ріжним краям. От американські греки зачали в грудні допомогову акцію Греції й вже зібрали чотири міліони долярів, а з тої суми самі греки зложили 90%. І ми не повинні забувати за допомогову акцію. Памятаймо, що наш нарід на рідній землі в нужді. Як тільки буде до нього доступ, треба буде негайно вислати велику допомогу. Щодо того не повинно бути в нікого з нас ніякого сумніву. Кожне письмо, що до нас доходить з краю, вказує виразно на те, що там люди тяжко бідують, що не мають в що взутись, ні вбратись. Подібне буде і з тими нещасними, що порозкидувані по ріжних чужих краях. Тому далі складаймо жертви. Знаємо з практики минулого, як довго нас забере, заки збереться якусь поважнішу суму. А тепер прийдеться нам рятувати міліони людей від голоду і цілковитого знищення. Це певне. І то ми повинні розуміти і далі накликати до жертв і ті жертви збирати, хочби ми мали їх тримати в себе як Запасний Фонд, бо його буде треба.

Василь Чернецький.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МТ. КАРМЕЛ, ПА.

Окружні збори відділів У. Н. Союзу.

Дня 23. лютого ц. р. відбулися організаційні збори відділів У. Н. Союзу з округи, що до неї належить 30 відділів. Збори відкрив точно в 2-гій годині пополудні предсідник Окружного Союзового Комітету п. Д. Капітула. Цей тим покликав секретаря п. І. Чепу, щоб прочитав протокол з попередніх окружних зборів. По відчитанню протоколу, присутні Союзовці приняли його без змін. Опісля секретар відчитав ці відділи, які повинні бути заступлені на зборах. Виявилось, що було заступлених 15 відділів. Неприсутність інших відділів оправдано тим, що відділи далеко віддалені, а ще до того була й лиха погода.

Тоді п. Капітула забрав слово та представив ціль зборів. Сказав, що збори, які скликувано продовж останніх чотирох років постійно, принесли користь для відділів та для У. Н. Союзу. На доказ п. Капітула відчитав рух членів у всіх відділах з округи. Власне цей рух виказав, що майже всі відділи зросли в членстві. Збори, які скликувано, заявив предсідник комітету, витворювали та підготовляли цей ґрунт, на якім родилось більше зацікавлення справи У. Н. Союзу, а це знова причинилось до активнішої праці по відділах. Ця праця принесла гарні плоди, бо ціла округа зросла на кілька сот нових членів.

Опісля предсідник комітету попросив до слова головного секретаря д. Галичина. І як п. Капітула представляв працю поодиноких відділів з округи, так знова п. Галичин представив працю і висліди праці по всіх відділах У. Н. Союзу за останні чотири роки. Головний секретар говорив про осяги У. Н. Союзу на полі організаційнім, про маєтковий стан У. Н. Союзу, а також про ту громадську працю, яку У. Н. Союз виконував в останніх роках. Прикладами чи знов числами п. Галичин доказував, що загальні осяги У. Н. Союзу були значні за останні чотири роки. Бо У. Н. Союз зріс на майже 8,000 членів, та на півтора міліона маєтку, а попри те все У. Н. Союз провадив також оживлену культурно-освітню працю, спомагаючи ріжні культурні потреби американських українців щедрими жертвами, а крім того, не забуваючи також і про потребу помочі поневоленому українському народові. Вкінці згадав, що в останніх чотирох роках стейт Пенсилвания зріс найбільше в членстві.

Секретар окружного комітету І. Чепа забрав слово та говорив про те, що тих 30 відділів, які належать до округи, повинні і на далі продовжати свою працю, так щоб в наступних чотирох роках виказатись іще з більшими успіхами, як це було досі.

В дискусії, яка тоді наступила, забирали слово присутні представники відділів та висказували своє вдоволення та повне довіря до тої праці, яку ведуть головні урядники для добра й зросту нашої організації. Застановлялись над справами, які можуть вийти на конвенції, присутні заявлялись за те, що старим членам, що вже їм минуло 70 років, дати полекшу, чи то в формі опусту вкладок, чи знова збільшенням дивиденди для таких членів. Також дискутовано про те, що секретарі, як що це буде можливим, повинні діставати більшу винагороду за свою працю, як це було досі.

Присутні представники ухвалили, щоб скликати делегатів усіх відділів з своєї округи на збори в Мекаду на останню неділю у квітні. Рівнож ухвалено, що наступні окружні збори заступників всіх 30 відділів мають відбутись в Маганой Сіті, Па., в останню неділю в червні.

За окружний комітет відділів У. Н. Союзу:

І. Чепа, секретар.

РОЗПУЧЛИВІ ЛИСТИ З СОВЄТІВ

(Передрук з канадійського часопису „Новий Шлях".)

„СОРОКОВИЙ РІК ДУЖЕ НАС ТЯЖКО СКАРАВ"...

Так говориться в листах, які вдалось мені дістати від одної родини, що живе в сусідстві мене в місті Торонті, в Онтаріо. Листи ці одержала ця родина зо Злучених Держав від своєї рідні, бо, як усім відомо, що до Канади дуже мало надходять листи з наших рідних земель. Тому, одержавши їх, вони постарались переслати їх до цієї родини в Канаді, щоб і вона довідалася, яким страшним життям живе їхня рідня, яка ще так недавно дісталась під правління страшного серпа й молота. Листи ці розпучливі й говорять дуже багато самі за себе.

Та всеж таки я хотів би вказати читачам ось на що: Читаючи їх, оці страшні, але правдиві слова, не держіть лише для себе, а йдіть між людей ріжних народностей і скажіть їм, яким життям живе наш нарід і інші, що дістались не з власної волі й бажання під панування червоного сатрапа Джуґавшілі - Сталіна. Беріть часопис в руки й ідіть з нею до тих наших українців, які ще до недавна славословили на весь рот червоного ката Сталіна й говорили всім, що „кращого раю-життя, піде на землі немає, як є воно під правлінням „батька" Сталіна!" Так ідіть і скажіть їм це, бо може й у них є рідні під його пануванням. А коли є, то і їх доля такаж сама: голод, нужда й скреґіт зубів... Може прозрять...

Листів у мене є шість. І передаю їх такими, як і були написані вони. Лише зовсім зо зрозумілих вам причин не подаю я повних імен тих людей, яким моглоб це пошкодити.

Лист від засланої до Казахстану сестри.

... 22. X., 40 р.

„Дорогоцінна моя Сестричко! Нині я одержала від тебе листа, зашо складаю Тобі щиру подяку. Не знаю, як я віддячусь колись Тобі, і чи Бог поможе мені віддячитись за Твою доброту й щире серце з'ядом мене, що справила мені сьогодні таку радість! Радість безмірна!... З радості... дістала спазми... Ти одна зрозуміла мене, в якому положенні знаходжусь я! **Кругом для мене чужина!..** Все я сама з рідні, і тішусь, що сама, бо другі не видержалиб! Сама пережила страшне, і голод і холод!... Я живу з К..., щирими сусідами та її дочкою М... Мар... Також з її сином Т... та його дружиною. То одні українці з М...ць (зо Зах. України, моя примітка, — В. Г.). Я вже їх держусь, бо свої люде й добрі для мене! Уважають та від злого остерігають... Я працюю тепер у варстаті пошивочнім жіночих суконок і заробляю так, що ледве вижию! Довший час мала поміч з дому, а також і Тесі, яка була дуже доброю для мене... З того жила, що мені присилали із Західної України. З дому присилали колись такі продукти: муку, крупи, сухарі, сушене тісто; а Теся присилала сало, і все те їла я потрошки, щоб мала на довше! Тепер пакунків уже не получаю, бо не дозволено їх більше посилати...

„Дорогенька Сестричко! З ріднею мене розлучили, і сама не знаю, як на довго?! Тепер уже й привикла, хоч дуже тяжко було і є! На самий лише спогад про нашу дорогу маму, то серце з розпуки рветься!... Дорогоцінна моя Сестричко! Дуже мені прикро ділитися зо сумною вісткою, але як Тобі цікаво, то напишу: На нашу маму надії не покладаймо, що її ще побачимо... М... і Т... пишуть, що мама сидять на ліжку й очікують кінця свойого... Просять Бога, щоби могли побачити своїх дітей... Мають склерозу жил серцьових. Лікарі приготовляють її до найгіршого. Вони (себто мати) не мають з чого жити, то продають зо себе лахи, і я написала їм, щоб і моє все спродавали й жили...

„Наша М... (молодша сестра) тримає на станції дві росіянки (це в Зах. Україні! — В. Г.), які платять їй по 150 рублів. Сама вона бідна й варить... Т... ходить коло корови. В полі дуже мало зародилося їм, а податки щораз більші!... І... дуже добрий, бо все достарчає їм фляків і костей... Мама мали їхати зо мною, але І... виплакав! Він обгортав, притискав і все кликав: „Мамо моя, як Ти мене лишиш?!" І так якось виплакав... Владу просив: „візьміть мене; а маму лишіть!..." І якось, Богу дякувати, лишили, бо я не моглаб дивитись на їх муки зо мною... Муки мої за С..., але не жалую, бо Він варта багато для мене!"

Це мова про її мужа, який вирвався з рук чекістів, що вже вели його до розстрілу! А ось тому, що він утік, то її арештували й вивезли в Казакстан.

Письмо получила від Стефки. Довідалась про мене, то так немов би грім ударив на Стефку!...

Це також мова про її мужа, але вона свідомо переміняє імя мужчини на жіноче, щоб тим не зродити себе, бо за нього вона вже не боїться тому, що находиться він поза межами крівавого серпа й молота!

„Дорога Сестричко! Вчера получила письмо з дому, в якому пишуть мені, що получили письмо від Г... з Америки, в якому то пише вона, щоби „таких дурниць" не писати до неї...

Сестра, що живе в Злучених Державах, є комуністкою і то такої наївною й засліпленою, що й найстрашніші тортури її рідні не змогли переконати її. (Замітка моя, — В. Г.)

„Ми вже не знаємо, чим жове вона й чим дихає!... Бо й пише так, що ми вже „освобождені"... Про моє „освободження" вже знає, і написала Н... й С..., Що в М... (в Зах. Україні. — Замітка моя, В. Г.), то так добре, що й житися не хоче!... Як звичайно, війна... то нікуди не добре... **Нам є вже дуже добре!**

„Прошу Тебе не гнівайся на домашніх, що не маєш від них письма, бо я сама знаю, що пишуть до Тебе й то дуже багато листів. Згадують вони мені й про Тебе, що не відписуєте... Що до грошей, то можеш зарискувати... А можеш також і післати один малий пакунок, хоч чай і цукор... до чаю і сухарі! Не знаю, чи вдасться це зробити Тобі...

„Товаришки часто пишуть до мене й тим підтримують мене на дусі. Н... про мене не забуває своїми листами, спомагає мене також і Д...ва. Сейчас пишу також і до дому, що получила листа від Тебе. Якщо буде можливо, то прошу Тебе забери О... до П... Я знаю, що тепер ще не можливо, але колись... Я приготовляюсь зимувати тут. Ох, не знаю, як чоловік все те зможе пережити! Але, як переживе, то буде щасливий!

„Твій лист досить мене потішив і то так несподівано, що ревілам, як корова!... Ох, той сороковий рік дуже нас тяжко скарав! Всього описати не можу, бо лист не дійде до Тебе... Колись поговоримо собі багато, як побачимось!... Дорогенька, чи ми ще побачимось у свойому життї?!...

„Прошу Тебе дуже, не гнівайся на домашніх, але напиши до них, бо знаю, що пишуть вони до Тебе часто, бо навіть я, коли ще сама була вдома, то писала до Тебе пару листів...

„На цьому й закінчу. Здоровлю щиро й цілую Н..., С... Г..., її дітей і Тебе щиро О... Також поздоровлення від К...их і М...ої. Просять подати через С...ну або Н...у. П... К...о така сама адреса, як і моя".

На цьому й закінчився перший лист, а тепер другий, коротенький.

Лист ч. 2.

„Дорогенька! Щиреньке поздоровлення засилаємо Тобі з А... (в Казакстані) сусіди К...кі й М...чі!

„Ми є всі разом. Держимось і не підупадаємо на дусі... За свойого та за М...а не знаємо, де находиться... Прошу Тебе П... будь так добра і дай знати мойому братові Місьові, може нам чимнебудь допоможе... Поздорови його від нас, а також Н...ю і С...у. Здоровимо Тебе всі!... К...кі й М...чі".

Брат Місьо живе десь в Канаді, І ось тому вони просять довідатися про нього й подати йому адресу, може він вишле їм якусь поміч. Про це, що жадної помочи з Канади не можна висилати, того вони не знають.

(Дальше буде).

ВУГІЛЛЯ ДЛЯ БІДНИХ. Десь в окупованій Франції французи приїзджають біциклями до складу вугілля, де напис каже по французьки й по німецьки: „Вугілля, призначене німецьким урядом для зимової допомоги". Голова бідної родини може дістати 110 фунтів. (Німецька світлина).

Д-р А. Т. Кібзей.

ЗДОРОВЛЯ НАШОЇ МОЛОДІ

Не все знаємо стан нашого здоровля. Часом навіть несвідомо грішимо, коли хвалимося, що наша молодь здорова, та що їй нічого не бракує. А воно так не є.

Про це дуже ясно говорить вислід оглядання студентів університету Вейн, в Дітройті (з вересня, 1940), є такий: Оглянено і екзаміновано 1,136 студентів. З цього 48% хлопців, а 52% дівчат. Зо 1,136 студентів 79% зазначило на аплікації свого фамілійного лікаря. Решта, себто 21% не мають свого лікаря.

Зі всіх цих студентів 91% зазначено як Клес А — в добрім здоровлю. Останніх 9% узнано хорими або з якимись недомаганнями.

Шукаючи за сухотами — 88% зі студентів дістали т. з. ТВ Тест. 15% з цих не показалося за два дні на дальшу екзамінацію. Та проте навіть з тих, що мали повні оглядини і „Тест" — 14% мали позитивну марку „ТВ", тому, що означає, що вони були, або є хорі на сухоти; або мають нахил попасти в сухоти. Та щоби бути певним, усім тим, що мали „ТВ Тест Позітів" взято з грудей фотографії через проміння Рентґена (або Х-Рей). І на превелике здивування знайдено чотири особи, горячкуючі на сухоти, котрих розуміється, віддано до шпиталю.

Ще згадаємо, що 96% зі всіх студентів дали свою кров до аналізи. Та тут знайдено, що лише в одної особи був вислід „Позітів", себто, що вона була заражена сифілісом. І цю особу віддано під лікарську опіку на лікування.

При розслідженню мочі вислід показав, що 4% студентів були хорі на нирки і мали „Альбумінирія", або хорували на цукрову недугу (Діабітес). Усіх їх поручено лікарям до лікування.

Дальше знайдено, що 391 студентів недомагали на очі; 108 мали дефекти в ухах, а 264 мали недомагання носа або горла. Знову 562 студентів мали клопоти зі зубами.

Та уявім собі, що це молоді вибрані люди. Це студенти університету! Хотілося вірити, що вони всі здорові... А тут бачимо, який їх стан здоровля...

Найменший процент хорих було в тих студентів, що мають свого родинного лікаря. З цього треба вносити, що таки добре є відвідати лікаря хоч раз в рік...

Для нас цікаве є ще те, що поміж цим великим числом студетнів було наших українських студентів коло 100. Чи знайдено котрого з них хорим — не знаємо. А вартувалоб знати.

Щоби вугля довше тривало.

Щоби вугля довше горіло в печі, треба його поливати зверха половиною чайної ложечки салітри, змішаної з пів горнятком води.

—o—

У Канаді на протязі 1939 року вироблено 7,163,433,000 штук папіросів, а їхня вартість виносила $57,277,062.

ПОМІЧ ПІД ЗЕМЛЕЮ. — Постої медичної допомоги влаштованно тепер на 79 стаціях підземної залізниці в Лондоні. На світлині, послугачка шпитальна дає допомогу дітям на стації „Савт Кенсингтон". На таких стаціях є навіть спеціяльні відділи для недужих на заразливі недуги.

НА НАРОДНІ ПОТРЕБИ

БОСТОН, МАСС.

З ювилею на народні цілі.

Дня 9. лютого ц. р. діти громадян Семена і Параскевії Кучерів справили своїм родичам з нагоди 25-літнього ювилею їх подружого життя несподівану забаву. Забава відбулась у їх власнім домі. На забаву прибуло чимало гостей, приятелів ювилятів, які позасідали за багато закритими ріжними потравами столами. А коли ювиляти увійшли до середини, їх привітали бувші „бояри", Г. Музика і Г. Ґурчаковський, радісними словами і побажаннями. Ювиляти були зворушені до сліз.

Громадяни Кучері є добре відомі в нашій громаді й околиці. Вони є щирими патріотами і діяльними членами в ріжних організаціях. Пані Параскевія Кучер є предсідницею місцевого 44-го відділу С. У. А., а п. Семен Кучер є касієром церковної громади і членом кількох інших українських організацій. Ціла родина належить до У. Н. Союзу. Тому на забаву прибуло багато знайомих, щоб тим вшанувати іхній ювилей.

По обіді забрав слово гром. П. Мороз і розказав про молоді літа ювилятів і про ті ріжноманітні події, які вони разом переживали в своїм життю. Ювиляти не лиш зуміли дати собі раду в тім, початково чужім краю, але й дали гарне виховання своїм дітям. Діти шанують своїх родичів, знають багато про український нарід і його культуру, та шанують українські традиції. Бажання ювилятам зложили також найстарші і заслужені наші місцеві громадяни п. П. Боднар і Й. Бербелицький, та завзивали приявних зложити жертву на народні цілі. Також привіт зложили: п. С. Ярош, А. Івашків, та А. Купчак. Збіркою занялись А. Шафранська і К. Виноградник. Всю збірку, в висоті $17.75, передано касієрці відділу 44 Союзу Українок Америки, М. Зварич, котра в відповідний час вишле їх через Обєднання на потрібні цілі. Зложили: Ювиляти Кучері $5; по $1: М. Мороз, М. Івашків, М. Зварич; А. Бербелицька, С. Музика, А. Ґурчаковська, К. Ярош, Т. Купчак, К. Виноградник, Я. Боднар; по 50 ц.: В. Начас, С. Козак, А. Шафранська 25 ц., Т. Золочівська.

П. Мороз.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Звичайний мітінг Тов. Запорозька Січ, від. 342., відбудеться в неділю, 16. березня, в 2. годині попол., в гали церковний, 641 Roosevelt Ave. Проситься всіх членів зійтись начас. Будемо принимати нових членів. — І. Савчак, предс.; К. Миньо, кас.; І. Маркович, секр.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — Мітінг Тов. Запорозької Січи, від. 305., відбудеться в неділю, 16. березня, зараз по Сл. Божій. Повинність кожного члена прийти й вирівнати свої залеглости. Члени, котрі не прийдуть, а довгують по другім місяці, будуть виключені з членства після ухвали на річнім мітінґу. Щоб потім не жалувалися на урядників. — М. Гентош, секр.

ПОСТАВЛЕНІ НА СУД. — Д-ра Манфреда Цапа (наліво) й Ґюнтера Тонз, що працювали в Транзовшен Нюз Сервіс, поставлено на суд за те, що, мовляв, вони не записалися в уряді як чужинецькі пропаґандисти.

ЗАМАЛО ОБМІНЮВАТИСЬ ТЕЛЕҐРАМАМИ.

ТОКИО. — Таке заявив японський міністер заграничних справ Мацуока, виїзджаючи до Европи, щоб побачитись з Гітлером, Сталіном і Мусолінієм, яких він не знає і з якими хотів би особисто познайомитись. Ідснови, каже Мацуока, міг вислати телеґраму, бо вони обидва старі знайомі й себе добре розуміють. Тому можна далі порозумiватись вже й при помочі телеґрам.

ХТОСЬ ДОДАВ ПАКУНОК З БОМБАМИ.

ЛОНДОН. — Джордж Рендел, британійський посол до Болгарії, подає, що коли він виїзджав з Софії, то мусів хтось доложити до баґажу посольства два пакунки з бомбами в останнній хвилині перед відіздом. Бомби завинено нарочно в турецькі ґазети, щоб ввести в блуд тих, що будуть доходити, хто є справцем замаху.

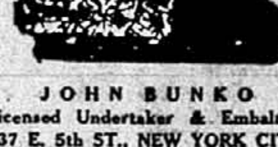

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ШІСТЬ МІЛІОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН, ч. 251. Поміч з неба.

Щоб виразно бачити, що робитиме на дереві хлопець, львиця відступила кілька кроків взад і зупинилась під іншим деревом.

Тепер з бурливого неба прийшла для Тома поміч. Грім вдарив у те дерево, під яким держала таку пильну сторожу львиця.

Лискавка на хвилю осліпила Тома. А коли він знов протер очи, то побачив, що під деревом лежав труп львиці.

Скоро він зліз з дерева і попрямував знов до печери, думаючи, що тепер вона порожня. Але він помилився.

Звіт Головної Контрольної Комісії У. Н. Союзу

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

від 1. липня 1940 до 31. грудня 1940 р.

З початком липня 1940 р. було повнолітних членів		27,466
За час 6 місяців:	принято нових членів	1,656
	принято наново	496
	принято з переступними листами	261
	принято з інших кляс	82
	принято зі старого роду обезп.	6
	Разом	29,967
За час 6 місяців:	суспендовано	975
	відійшли з переступними листами	271
	відійшли до інших кляс	83
	відійшли до нового роду обезп.	6
	відійшли зі зворотом в готівці	68
	відійшли на безплатне продовження	7
	відійшли на виплачене обезпечення	1
	померли	125
	Разом	1,536

Віднявши 1,536 від 29,967 дістанемо загальне число повнолітних членів з кінцем грудня 1940 р. 28,431

Молодечий Департамент У. Н. Союзу.

З початком липня 1940 р. було всіх дітей членів		9,403
За час 6 місяців:	принято нових дітей членів	1,227
	принято наново	145
	принято з переступними листами	145
	принято з інших кляс	22
	Разом	10,942
За час 6 місяців:	суспендовано	477
	відійшли з переступними листами	148
	відійшли до повнолітних членів	523
	відійшли до інших кляс	21
	відійшли на безплатне продовження	2
	відійшли зі зворотом в готівці	28
	відійшли на виплачене обезпечення	—
	померли	7
	Разом	1,206

Віднявши 1,206 від 10,942 дістанемо загальне число дітей членів з кінцем грудня 1940 р. 9,736

Повнолітні члени були обезпечені в таких клясах:

У старому роді обезпечення	353
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками до 70 року життя	841
В обезпеченні, платнім по смерти з вкладками впродовж 20 років	4,410
В обезпеченні, платнім за життя з вкладками впродовж 20 років	2,336
В новім обезпеченні на ціле життя для нових членів	6,666
В новім обезпеченні на ціле життя для старих членів	13,825
Разом	28,431

Діти були обезпечені в таких клясах:

У клясі 1. Молодечого Департаменту	6,109
У клясі 2. Молодечого Департаменту	1,737
У клясі 3. Молодечого Департаменту	1,890
Разом	9,736

Маючи на увазі, що з початком 1940 року було всіх повнолітних членів і дітей разом 35,358, а знов з кінцем 1940 року те загальне число виносило 38,167, то загальний приріст у членах за рік 1940 виносив 2,809.

ЗВІТ З КОНТРОЛІ ГОЛОВНОГО ФІНАНСОВОГО СЕКРЕТАРЯ-КАСІЄРА ВІД 1-го ЛИПНЯ ДО 31-го ГРУДНЯ 1940 Р. — ПОВНОЛІТНІ ЧЛЕНИ.

П Р И Х О Д И:

	3 місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Переноси на обниження реальностей	Прихід до ф. Зг. Бр. від заморожених банків	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
Липень	57,624.42	3,818.02	3,594.21	531.69	125.28		12,622.91		75.00	373.00	28,015.00		3,075.10		1,999.50			50.00	111,904.13
Серпень	54,627.14	5,297.00	2,637.08	564.02		374.00	12,522.75	1,277.08	45.91	25.90			7,774.64	17,340.00	1,508.55			53.00	104,047.07
Вересень	54,711.90	6,347.89	8,135.37	1,305.31		5,759.38	12,250.80	1,124.30		699.50		3.00	12,822.92	232,125.00	2,556.87			100.00	337,942.24
Жовтень	55,132.68	2,570.10	3,528.40	1,114.96		1,785.00	12,841.74	471.82	113.28	338.50		.35	27,067.20	81,937.50	1,813.00			50.00	188,764.53
Листопад	55,657.57	5,837.50	1,513.61	928.59			13,435.00	974.49	10.00	7,290.07	70.81	1,015.31	5,668.98		2,695.55			209.78	95,307.26
Грудень	60,569.90	5,704.11	20,569.37	991.09	219.02		13,053.06	4,136.83	287.81	7,188.01	4,146.51	4,672.73	10,478.02		2,735.54	46,000.00	28.37	54.50	180,834.87
Разом	338,323.61	29,574.62	39,978.04	5,435.66	344.30	7,918.38	76,726.26	7,984.52	532.00	15,914.98	32,232.32	5,691.39	66,886.86	331,402.50	13,309.01	46,000.00	28.37	517.28	1,018,800.10

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в морґеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	Підписка на закупно бондів і інші	РАЗОМ
Липень	16,539.19	17,979.09			2,392.81		653.25	905.36	68.22	437,650.00		4,329.09					28,000.00	508,517.01
Серпень	31,933.67	7,780.61			2,125.61		2,190.93	1,242.90	6,360.52	25,625.00		1,937.86						79,197.10
Вересень	23,133.96	11,057.05			1,818.92		533.42	410.61	32.29	30,015.00		3,415.97						70,417.22
Жовтень	23,547.65	16,295.62			2,086.26		1,433.03	390.45		36,750.00		3,405.97						83,908.98
Листопад	45,728.70	8,196.96			2,144.78		1,667.54	453.11		15,079.91		3,953.59					405.08	77,629.67
Грудень	31,755.27	24,320.66		4,100.15	2,988.61	300.00	1,733.07	2,099.07	1,801.29	555,781.71	2,500.00	3,843.30				40,747.50		671,970.83
Разом	172,638.44	85,629.99		4,100.15	13,556.99	300.00	8,211.24	5,501.50	8,262.32	1,100,901.62	2,500.00	20,885.78				40,747.50	28,405.08	1,491,640.61

ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ

П Р И Х О Д И:

	3 місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Процент від позичок	Процент з банків	Заробок на бондах	Чинш від реальностей	Сирітські части	Звороти до нар. фонду, стип. і т. п.	Звороти резерви і Мол. Деп.	Звороти підписки на бонди і т. п.	Друкарня, книгарня і т. п.	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати членських позичок	Переноси на обниження реальностей	Прихід до ф. Зг. Бр. від заморожених банків	Сплати нотів і процентів	РАЗОМ
1-ий ½ рік	334,944.26	31,249.60	26,314.13	2,909.15	285.25	5,151.00	74,353.49	3,093.57	258.09	12,523.52	122.90	35.01	42,787.38	403,250.00	39,817.82		297.57	420.11	977,812.85
2-ий ½ рік	338,323.61	29,574.62	39,978.04	5,435.66	344.30	7,918.38	76,726.26	7,984.52	532.00	15,914.98	32,232.67	5,691.04	66,886.86	331,402.50	13,309.01	46,000.00	28.37	517.28	1,018,800.10
Разом	673,267.87	60,824.22	66,292.17	8,344.81	629.55	13,069.38	151,079.75	11,078.09	790.09	28,438.50	32,355.22	5,726.40	109,674.24	734,652.50	53,126.83	46,000.00	325.94	937.39	1,996,612.95

Р О З Х О Д И:

	Посмертний фонд	Адміністраційний фонд	Резервовий фонд	Конвенційний фонд	Запомоговий фонд	Народний фонд	Сирітський фонд	Фонд Згоди Братств	Інвестиція в морґеджах	Інвестиція в бондах	Інвестиція в реальностях	Позички членам	Друкарня і книгарня	Notes	Інші розходи	Contingent Fund	Підписка на закупно бондів і інші	РАЗОМ
1-ий ½ рік	241,316.15	78,905.07	234.40	35.00	13,492.32	3,905.00	18,004.52	2,858.40	3,281.43	335,241.35		22,055.58	1,889.82					721,218.04
2-ий ½ рік	172,638.44	85,629.99		4,100.15	13,556.99	300.00	8,211.24	5,501.50	8,262.32	1,100,901.62	2,500.00	20,885.78				40,747.50	28,405.08	1,491,640.61
Разом	413,954.59	164,535.06	234.40	4,135.15	27,049.31	4,205.00	26,215.76	8,359.90	11,543.75	1,436,142.97	2,500.00	42,941.36	1,889.82			40,747.50	28,405.08	2,212,859.65

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем червня 1940 осталася	$ 902.480.00
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1940	1,018,800.10
Разом	$1,921,280.10
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1940	1,491,640.61
Готівка з кінцем грудня 1940 року остається	$ 429,639.49

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1940 РІК.

Готівка з кінцем грудня 1939 року осталася	$ 645,886.19
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1940 р.	1,996,612.95
Разом	$2,642,499.14
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1940 р.	2,212,859.65
Готівка з кінцем грудня 1940 року остається	$ 429,639.49

БІЛЯНС

Стан чинний:

Готівка	$ 429,639.49
Морґеджі	1,289,129.61
Бонди	2,132.561.40
Реальности	1,012,451.59
Позички	570,057.66
Друкарня і книгарня	13,434.36
Ноти	2,925.00
Посвідка від FHA на належитість У. Н. Союзові	405.08
Разом	$5,450,604.19

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,743,663.19
Запомоговий фонд	82,237.39
Адміністраційний фонд	168,488.71
Народний фонд	8,203.47
Конвенційний фонд	49,218.66
Резервовий фонд	12,333.27
Contingent Fund for Protection of Inv. & Mort.	111,697.50
Посмертний фонд старого роду обезпечення	70,116.47
Фонд Згоди Братств	33,184.77
Сирітський фонд	171,460.76
Разом	$5,450,604.19

ЗВІТ З КОНТРОЛІ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ У. Н. С. ВІД 1. ЛИПНЯ ДО 31. ГРУДНЯ 1940 Р.

П Р И Х О Д И

	3 місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від морґеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати морґеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Реальності	РАЗОМ
Липень	2,946.91	145.00	657.86	787.64	13.65		20.00		475.72	1,980.00			7,026.78
Серпень	2,830.40	631.25	957.88	782.00					573.87				5,775.40
Вересень	2,835.35	1.074.16	899.15	782.00			1,340.62		1,403.23	30,000.00			38,334.51
Жовтень	2,830.02		398.14	782.00					222.63				4,232.79
Листопад	2,938.82	393.75	847.08	765.00					506.92				5,451.57
Грудень	3,099.86	1,184.90	574.80	805.00	260.07		20.00		3,772.24	1,980.00			11,696.37
Разом	17,480.86	3,429.06	4,334.91	4,703.64	273.72		1,380.62		6,954.61	33,960.00			72,517.42

Р О З Х О Д И

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друкарні, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і морґедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в морґеджах	Інвестиції в бондах	Позички	Реальності	
Липень	1,500.00	143.84	328.83	39.99	475.00	41.48	25.00	207.02	15.04				33.40				5,225.00			8,034.60
Серпень	906.00	61.87	411.78		475.00	267.84	25.00	872.55	4.00											3,024.04
Вересень	500.00	237.84	327.90		475.00	50.88	25.00	170.35	1.00											1,787.97
Жовтень		163.78	327.90	39.54	475.00	162.64	25.00	248.92	10.31				8.33				4,960.17			6,421.59
Листопад		31.55	415.59		475.00	44.52	25.00	686.88	13.00		7,032.00									8,723.54
Грудень	400.00	306.62	329.86	39.72	475.00	52.25	25.00	358.71	6.495.09		641.45						44,500.00			53,623.70
Разом	3,306.00	945.50	2,141.86	119.25	2,850.00	619.61	150.00	2,544.43	6,538.44		7,673.45		41.73				54,685.17			81,615.44

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ У. Н. СОЮЗУ. — ЗАГАЛЬНІ ПРИХОДИ І РОЗХОДИ ЗА РІК 1940-вий.

ПРИХОДИ

	3 місячних вкладок від членів	Процент від бондів	Процент від моргеджів	Чинш від реальностей	Процент з банків	Процент від членських позичок	Заробок на бондах	Звороти	Сплати моргеджів	Продаж і сплати бондів	Сплати позичок	Реальності								РАЗОМ
1-ий ½ рік	16,625.95	3,072.46	3,691.94	4,612.00	382.63				2,300.85											30,685.83
2-ий ½ рік	17,480.86	3,429.06	4,334.91	4,703.64	273.72		1,380.62		6,954.61	33,960.00										72,517.42
Разом	34,106.81	6,501.52	8,026.85	9,315.64	656.35		1,380.62		9,255.46	33,960.00										103,203.25

РОЗХОДИ

	Виплати посмерт. запомог	Грошеві звороти	Платня помічних сил	Соціяльне обезпеч. робітників	Ukrainian Weekly	Праці, друки, відзнаки і т. п.	Видатки канцеляр. почта і т.п.	Видатки на реальности	Нагороди, лікарі і т. п.	Актюар і т. п.	Перенос за діти до У.Н.С.	Дивіденда	Процент на бондах і моргедж.	Інші звороти	Обниження вартости стаків	Інвестиції в моргеджах	Інвестиції в бондах	Позички	Реальності	РАЗОМ
1-ий ½ рік	646.00	523.42	2,221.61	89.74	2,850.00	644.19	150.25	2,243.14	27.90	295.00		1,954.50	112.78	12			20,525.00			32,283.65
2-ий ½ рік	3,306.00	945.50	2,141.86	119.25	2.850.00	619.61	150.00	2,544.43	6,538.44		7,673.45		41.73				54,685.17			81,615.44
Разом	3,952.00	1,468.92	4,363.47	208.99	5,700.00	1,263.80	300.25	4,787.57	6,566.34	295.00	7,673.45	1,954.50	154.51	12			75,210.17			113,899.09

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА ШІСТЬ МІСЯЦІВ.

Готівка з кінцем червня 1940 осталася ____$ 63,570.98
Прихід за час від 1. липня до 31. грудня 1940 72,517.42

Разом ____$136,088.40
Розхід за час від 1. липня до 31. грудня 1940 81,615.44

Готівка з кінцем грудня 1940 р. остається __$ 54,472.96

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ ЗА 1940 РІК.

Готівка з кінцем грудня 1939 осталася ____$ 65,168.80
Прихід за час від 1. січня до 31. грудня 1940 103,203.25

Разом ____$168,372.05
Розхід за час від 1. січня до 31. грудня 1940 113,899.09

Готівка з кінцем грудня 1940 р. остається ___$ 54,472.96

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка ____$ 54,472.96
Моргеджі ____ 143,724.04
Бонди ____ 222,428.93
Реальности ____ 54,750.92
Позички ____ 186.00

Разом $475,562.85

Стан довжний:

Посмертний фонд ____$383,190.85
Адміністраційний фонд _ 92,372.00

Разом $475,562.85

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ У. Н. СОЮЗУ,

за час від 1. липня до 31. грудня 1940.

Готівка з кінцем червня 1940 року осталася ____$13,886.66
Процент від бондів ____ 335.00
Процент з банків ____ 42.95
Продаж бондів ____ 5,100.00
Заробок на бондах ____ 110.00

Разом $19,474.61

Інвестиції:

Інвестовано в бондах ____$ 9,999.95
Процент на закуплених бондах ____ 8.33

Разом $10,008.28

Зіставлення готівки:

З перенесення ____$19,474.61
Інвестиції готівки в бондах ____ 10,008.28

Готівка з кінцем грудня 1940 року остається ____$ 9,466.33
Інвестиції в бондах ____ 28,779.95

З кінцем 31. грудня 1940 року фонд Захисту-Сиротинця є ____$38,246.28

ЗВІТ ЗАХИСТУ-СИРОТИНЦЯ ЗА 1940 РІК.

Готівка з кінцем 31. грудня 1939 року осталася ____$32,641.79
Процент від бондів ____ 335.00
Процент з банків ____ 85.82
Продаж бондів ____ 5,100.00
Заробок на бондах ____ 110.00

Разом $38,272.61

Інвестиції готівки в бондах за час від 1. січня до 31. грудня 1940 р. ____$28,779.95
Процент на закуплених бондах ____ 26.33

Разом $28,806.28

З перенесення ____$38,272.61
Інвестовано в бондах ____ 28,806.28

Готівка з кінцем грудня 1940 року остається ____$ 9,466.33
Інвестиції в бондах ____ 28,779.95

З кінцем 31-го грудня 1940 року фонд Захисту-Сиротинця ____$38,246.28

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО

за час від 1. липня до 31. грудня 1940 року.

Готівка з кінцем червня 1940 року осталася ____$2,666.57
Процент з банку ____ 13.33

Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р. остається ____$2,679.90

ЗВІТ ФОНДУ БЛ. П. С. ЯДЛОВСЬКОГО ЗА 1940 РІК.

Готівка з днем 1. січня 1940 року осталася ____$2,653.47
Процент з банку за 1940 рік ____ 26.43

Готівка з кінцем 31. грудня 1940 р. остається ____$2,679.90

Згідно з банковими книжечками і банковими виказами готівка знаходиться в банках, котрі подаємо в цьому звіті. Банк, зазначений зіркою, це банк заморожений.

Готівка У. Н. Союзу, старих і нових родів обезпечення, знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість	Ч. кн.	Конто	Назва фонду	Сума:	Разом:
Peoples Trust Co.	Shamokin, Pa.	558	Sav. Dept.	Mortuary Fd.	$ 4,810.82	$ 4,810.82
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	182,746	Sav. Dept	Adm. Fd.	3,226.76	
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
First National Bank	Jersey City, N. J.	656	Sav. Dept.	Indg. Fd.	4,113.96	
First National Bank	Jersey City, N. J.		Real Estate Dept.		21,082.07	22,196.03
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	8,797.43	
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acct.		16,730.79	25,528.22
Trust Co. of New Jersey	Jersey City, N. J.	16,279	Sav. Dept.	Mort. Fd.	841.50	841.50
Hudson County National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Mort. Fd.	10,741.92	10,741.92
Elizabethport Banking Co.	Elizabeth, N. J.	16,091	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,994.95	1,994.95
Germania Mut. Saving	Elizabeth, N. J.	1,564	Sav. Dept.	Mort. Fd.	13,815.18	13,815.18
National State Bank	Elizabeth, N. J.	6,482	Sav. Dept.	Reserve Fd.	989.05	989.05
Central Home Trust Co.	Elizabeth, N. J.	5,899	Sav. Dept.	Mort. Fd.	1,975.28	1,975.28
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	National Fd.	8,039.64	8,039.64
Fidelity Union Trust Co.	Newark, N. J.	105,713	Sav. Dept.	Mort. Fd.	2,070.33	2,070.33
Howard Sav. Institution	Newark, N. J.	547638	Sav. Dept.	Conven. Fd.	3,211.45	3,211.45
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	74,718.81	
Chase National Bank	New York, N. Y.		Check Acc't	Dividend No. 4	7,682.06	82,400.87
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Adm. Fd.	72,645.60	
Irving Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Indg. Fd.	12,996.90	85,642.50
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Orphan's Fd.	9,983.55	9,983.55
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	20,600	Sav. Dept.	Adm. Fd.	7,512.71	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Concord Fd.	4,477.46	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,011.81	13,001.98
Guaranty Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	67,567.32	67,567.32
Bankers Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	65,428.14	65,428.14
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont., Can.		Check Acc't		3,411.18	3,411.18
				Total	$429,639.49	$429,639.49

Готівка молодечого департаменту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Назва фонду	Сума:	Разом:
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	3,730	Sav. Dept.	Mort. Fd.	$ 1,786.13	
Elizabeth Trust Co.	Elizabeth, N. J.	10,474	Sav. Dept.	Mort. Fd.	973.59	2,759.72
Harmonia Mutual Sav. Ass'n	Elizabeth, N. J.	21,446	Sav. Dept.	Adm. Fd.	24,327.94	24,327.94
Union County Trust Co.	Elizabeth, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	3,723.12	3,723.12
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.	18,336	Sav. Dept.	Adm. Fd.	4,036.90	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Check Acc't	Adm. Fd.	1,310.17	
* N. J. Title Guar. & Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		3,340.70	8,687.77
Public Nat'l Bank & Trust Co.	New York, N. Y.		Check Acc't	Mort. Fd.	6,342.25	6,342.25
First National Bank	Jersey City, N. J.		Check Acc't		7,757.18	7,757.18
Commercial Trust Co.	Jersey City, N. J.		Special Acc't		559.93	559.93
Royal Bank of Canada	Toronto, Ont., Can.		Check Acc't		315.05	315.05
				Total	$54,472.96	$54,472.96

Готівка Сиротинця-захисту У. Н. С. знаходиться в отсих банках:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
U. S. Saving Bank of Newark, N. J.	Newark, N. J.	140.488	Sav. Dept.	6,653.66	6,653.66
Nat'l Newark & Essex Banking Co.	Newark, N. J.		Check Acc't	2,812.67	2,812.67
			Total	$9,466.33	$9,466.33

Фонд Ім. С. Ядловського ульокований:

Імя банку:	Місцевість:	Ч. кн.:	Конто:	Сума:	Разом:
Provident Inst. for Savings	Jersey City, N. J.	5,279	Sav. Dept.	$2,679.90	$2,679.90

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ.

З кінцем 31. грудня 1940 р. майно старших членів виносило ____$5,450,604.19
З кінцем 31. грудня 1940 р. майно Молодечого Департаменту У. Н. Союзу виносило ____ 475,562.85
З кінцем 31. грудня 1940 р. було майна Захисту-С[illegible] ____ 38,246.28
[illegible] грудня [illegible] було у фонді бл. п. Семена Ядловського ____ 2,679.90

Разом $5,967,093.22

Невиплачених посмертних запомог, з причини не присланих документів, потрібних для доказу смерти було на суму ____ 3,402.92

Головна Контрольна Комісія У. Н. Союзу перевела в днях від 3-го до 11-го березня 1941 року основну контролю майна, господарки, діловодства й організаційного руху У. Н. Союзу та отсим стверджує, що знайшла всьо в порядку.

ЗА ГОЛ. КОНТР. КОМІСІЮ У. Н. СОЮЗУ:

Д. Капітула, предсідник
Д-р А. Т. Кібзей, заст. предс.
О. Е. Малицький, секретар
Степан Куропась
і **Роман І. Смук,** члени

МАЛИЙ ГЕРОЙ.—Цей 6-літній британець добув свою 3-літню сестричку зпід румовищ дому, в якому їх присипав вибух німецької бомби. Їх мати була важко ранена.

ЗАКИДАЮТЬ ПІДРИВНУ ДІЯЛЬНІСТЬ І САБОТАЖ АНГЛІЙСЬКИМ РОБІТНИКАМ

[illegible] групи Колдвел критикував недавно в федеральнім канадійськім парляменті отавський уряд за те, що він дуже рішучо поступає з радикальними елементами в Канаді, коли їх діяльність або писання є шкідливі для успішного ведення війни, одначе не цікавиться високопоставленими шкідниками і нічого їм не каже, хоч би їхня діяльність була така сама підривна і саботажна, як діяльність радикалів. На доказ навів він слова отавського консервативного часопису „Ситизен", що критикуючи ведення воєнної справи урядом, написав між іншим таке: „Коли хлопці (вояки) вернуться домів ззаморя по кількох роках служби при дійсному кінці свого діла, то з крісом Брена вони мабуть знатимуть краще, де стріляти, як канадійські ветерани знали по роках смерти і нужди, після останньої нужди". Зноваж газета „Файненшіел Пост" критикувала уряд, що невміло веде справу воєнного промислу, особливо справу виробу воєнних літаків. Міністер воєнного постачання і муніції Гов назвав ту газету „саботажником ч. 1. у Канаді". Міністер судівництва Лапойнт заявив у відповіди Колдвелови, що буде проти комуністичної діяльности далі рішучо виступати. Щодо часопису „Ситизена", то проти нього будуть підприняті судові кроки за статтю з 11. січня, яку міністер уважає за підривну і „за закликом до безладдя".

Маслянка для срібного начиння.

Щоб надати полиску срібним ножам, вилкам і ложкам, належить їх вложити до ринки, поляти теплою водою та додати половину горнятка маслянки і полишити через ніч. Наступного дня належить сполокати їх в воді, а вони будуть мати чудовий полиск.